

Bibliodramatikus üzenetek

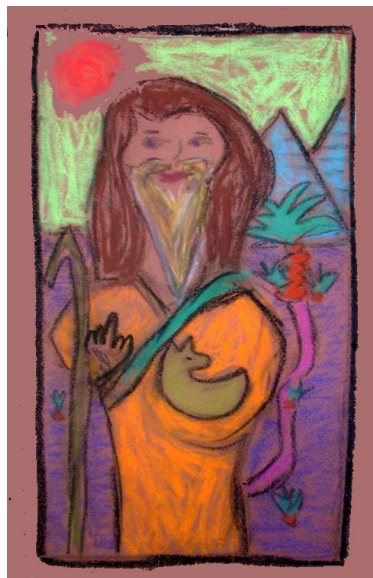
a MAGYAR BIBLIODRÁMA EGYESÜLET lapja

2008. március 6. évfolyam

12. üzenet

...kihozott minket az Úr Egyiptomból...

5Móz. 6.21

Kiadja a
Magyar Bibliodráma Egyesület
1038 Budapest, Mező utca 12.

Szerkeszti:

Ambró Ágnes (ambro@arcanum.com)

ÚTRAVALÓ

Áldjon meg az Isten:

Eleven étellel gazdagítson,
reményeidet borítsa virágba,
gyümölcsseidet érlelje jóízűre.

Óvjon az Isten:

Félelmeidben öleljen át,
nyomorúságodban álljon elibéd
és borítsa rád szeretetének palástját.

Ragyogtassa rád arcát az Úr:

Ahogy a gyöngéd pillantás melenget,
úgy olvassza meg tekintete,
a benned lévő dermedtséget.

Legyen hozzád kegyelmes:

Ha nyomaszt bűnöd terhe,
hadd lélegezz föl végre
és légy ismét szabad.

Derítse rád arcát az Úr:

Tekintsen fájdalmadra
s legyen vigasztalód.

Adjon békét neked:

Testednek egészséget
lelkednek üdvösséget,
hogy **föltámadásának** öröme és ereje
töltse be egész valódat!

AMEN

(Kapta és lefordítva továbbadja. Eisenbarth Kriszta)

HÍREK

Nyári 4 napos csemege

Örömmel értesítünk minden hosszabb BD alkalomra áhítózó bibliodramázó társunkat, hogy 4 Napos BD seregszemlére kerül sor május 29.- június 1. között Tahiban. Két csoport párhuzamosan fog ugyanazzal a bibliai szöveggel foglalkozni bibliodramatikus illetve pszichodramatikus megközelítésben. Időről időre a két csoport összetalálkozik, hogy megoszthassák egymással a közös-különböző élményeiket. Csemege!
Vezetők: Eisenbarth Kriszta-Muntag Ildikó és Sarkady Kamilla-Nyáry Péter

Kövi

Új rendszeres bibliodráma alkalomról számolhatunk be, Váradiné Naszályi Márta vezet bibliodramát az Óbudai Kövi plébánián. Időpontokat és címeiket az Alkalmak rovatban találhattok. Az alkalmak ingyenesek, nyitottak.

Sielős BD Brassóban

Januárban Varga Péter Pius immár ötödik éve tartott sieléssel kombinált bibliodráma tábort Brassóban. Hogy milyen lehet az intenzív testi és lelki élmény egymásra hatása, megtudhatjuk Szökendi Attila reflexiójából.

Szent Ignác-i lelkigyakorlat és BD

Február 22-29-én Tihanyban tartottak egy Szent Ignác-i lelkigyakorlat bibliodramával ötvözve, a NETBIB.EXE program keretében. Az egyénileg vezetett lelkigyakorlat mellett minden nap volt néhány óra bibliodráma. Varga Péter Pius, vezető és egy résztvevő reflexióját olvashatjuk az újságban.

Hasonló program lesz még idén Lengyelországban is. Részleteket Varga Péter Piustól lehet megtudni vpp6106@t-email.hu.

Szórólap

A BD Egyesület közgyűlésén felmerült, hogy a bibliodráma népszerűsítése érdekében jó lenne, ha lenne az Egyesületnek szóróanyaga. Váradiné Naszályi Márta vállalta, hogy elkészíti

Európai Hálózat, Finnországi találkozó

Az Európai Bibliodráma hálózat tagjai évente egyszer találkoznak egymással, idén Finnországban. A Magyar BD Egyesület segíteni kívánja azokat, akik szeretnének ezen résztvenni.

Finnországban az Európai Hálózat találkozóján kívül a finn bibliodramatisták is megtartják az évi rendes összejövetelüket, valamint a NETBIB.EXE hálózat tagjai is ekkor egyeztetik további terveiket. Varga Péter Pius vállalta, hogy a NETBIB.EXE egy-két ember kiutazását támogatja.

KÜLFÖLDÖN JÁRTUNK

Bibliodráma volt: 2008. január 14-18-ig Brassóban.

Témája a megbocsátás volt.

Arról szeretnék írni, hogy mi jelent meg a csoportfoglalkozásokon kívüli térben.

A háttérrel szubjektíven érzékelem és érzékeltetem, ami nekem feltűnt és valamiért ide kapcsolódónak érzem.

Jó elindulni, elmenni, megérkezni és otthonra lenni valahol a világban. Ismerősnek ígérkező ízeket kipróbálni, új emberekkel, új társaságban. Valahogy újat kezdeni magunkkal is, talán az utazás varázsa is felemel egyben a mindennapokból. A környezetváltozás nyitottabb életszerep tükröket, spirituális élmény érzékenységet adhat. Ebben az előjátékban elhaladunk a biztonságosnak vélt szokásainktól az ismeretlen irányába. Így az elkövetkező dráma játék élmény szerves része az utazás okozta megpróbáltatások és ez egyben magvetés is.

A hely inspirál: a ferences kolostor ódon falai (500 év hagyománya) új lehetőségeket kínálnak. A történelem szinte megérint. A „nincs hova menniük” betelepített lakók, szocializmusból maradt jelenvalósága. Az átjáró ajtókat is folyamatosan zárni kell. A hely szelleme és elképzeléseink erről különös elegyet alkotnak. Erdély történelmében kimondatlanul ott lebeg a vérszag, a fekete füst a templom homlokzatán és az útikönyv lapjain. Közben látni lehet a valódi élet, mindennapi lüktetését, ahogy el-elállják a kapubejáratot, mert kevés a kiépített parkoló és nem erre a forgalomra tervezték a belvárost annak idején.

Itt is élnek emberek: A pénzváltó csalárd magyarázata, a kínai és uniós minőségi-bóvli kirakatok hívogatása stb. A vendéglátók szívélyessége, magatartása, hogy fontos nekik, hogy „jól érezzük magunkat”, üzenet levegője.

A magam részéről egy év alatt nem iszom annyi páleszt, mint itt pár nap alatt. Talán a kínálás vonzása is segíti kezem!

A közvetlen lakótársak megismerése folyamatban elképzelhetetlen változások alakulnak ki a tolerancia irányában. Tényleg veszélyes megszeretni embereket. Eleinte roppant idegesítő, hogy hajnalban műzenei ébresztőt tart lakótársunk a telefonján a szomszéd szobából. Lenyomja, és újra megszólal 10 perc múlva a szundi, mint a kikiáltó a pusztaban, de újra az álom győz és jön a következő ébresztő. Szeretne Ő felkelni, de nem tud valamiért. Pár nap múlva már hiányzott ez a reggeli szertartás.

A valódi érzések az igazi életdráma nem csak a hivatalosan bejegyzett csoportfoglalkozásokon történik, hanem

- Valaki felajánlja idejét, tudását, hogy idegen vezet a városban és mindent bele ad.

- Fontos tudni egy román koktélról, hogy mi a neve és milyen alkotó részei vannak.

- A közösségi erő demonstratívén megjelenik egy rossz helyen parkoló autó odább tételében.

- Igazi félelmek vannak a kezdő síelő ináiban a hóékezés közben.

- Mély kilátástalanság az eltévedtnek vélt túrázáson, térdig hóban.

- Valódi kreativitás és tett jelenik meg egy füstös kocsmában, ha játékról van szó.

- Olyan magyaros az ellátás, hogy a helyi önkiszolgáló fellegvárat udvari WC-nek lehet csak használni.

A kiengesztelődés legnagyobb mondatát is az asztalnál hallottam: Szeretem a román leveseket, jók és jól fűszerezik őket.

A reggeli szemlélődés és szent mise is része egy nagyobb egésznek, hogy a játék során a lélek megnyugszik, hazatalál. A tékozló fiú is előtte magába szállt, mielőtt hazaindult.

A vezetés teljességét, felkészültségét nagyon éreztem, hogy több módszerből vettek át gyakorlatokat, hogy a csoporttagok emberileg és lelkileg is jelen legyenek.

Külön öröm volt a végén hallani, hogy itt most hagyomány íródik, hogy a következő év januárjában újra lesz lehetőség élményeket gyűjteni. Brassóban.

Szökendi Attila-György

INTERJÚ

A BIBLIA ÉVÉBEN: IGEKÖZELBE MENNI

*Avagy: Mi fán terem a **bibliodráma**?*

*Beszélgés a téma avatott szakértőjével, **Eisenbarth Krisztával***

Hogyan jött létre a bibliodráma műfaja? Honnan indult el, ki találta ki?

Német nyelvterületen jött létre és az elnevezés is innen származik. Nem volt egyetlen kitalálója, akinek a nevéhez kötni lehetne. Talán éppen ez hitelesíti, hogy olyan alapvető igényekből született, amelyek nem egyetlen emberben fogalmazódtak meg, hanem mindazokban, akik életük értelmével szerettek volna mélyebben találkozni, arra rátalálni. Miután életünk nagy kérdései nem csak az értelmünket érintik, nem csupán gondolati síkon vetődnek fel és nem csak így válaszolhatóak meg, vagy az így kapott válasz kevés lenne ahhoz, hogy élhessünk belőle, nyilván ezért alakult ki az az igény, hogy egész önmagunkkal keressük a válaszokat. Tehetjük ezt egy olyan műfaj segítségével, amely a Biblia üzenetét hatékonyan közvetíti a számunkra; nemcsak értelmünket, hanem egész testlelkes emberségünket mozgósítja.

Találkozás az élet mélyebb értelmével. Ha szinonimát keresnek a bibliodráma szóra, vajon a találkozás megfelelő volna?

A találkozás mindenképpen jó szó. Találkozás egyfelől Isten üzenetével a Biblián keresztül, vagyis a leírt szöveggel és azzal a mondanivalóval, ami az életemet alakítja, átalakítja. E mögött persze felmerül az Istennel való személyes találkozás igénye és lehetősége, ami leírhatatlan, kimondhatatlan, de ettől még létezik. Másfelől találkozás a csoporttársakkal, azokkal az emberekkel, akik hasonló kíváncsisággal indultak útkeresésre. Egyik célkitűzésünk az is lehet, hogy az Isten népében lévő felnőtt kapcsolatlehetőségeket ápoljuk. Ne valaki „okostól” várjam azt, hogy megmondja az igazságot, hanem magam is autonómabb ember legyek ebben, és találjak társakat hozzá. A felebarátom ebben az életben vezetőként adatott számomra az Isten felé vivő úton, ahogy én öneki. Ezt a kölcsönösséget nagyon jól tudja a bibliodráma a maga műfaji lehetőségeivel támogatni,

ápolni. A társaimon keresztül, akik nagyon különbözhetnek tőlem, ismételten találkozhatok a szöveggel, ahogy ők megélik és közvetítik azt.

Ahogy erről beszélünk, eszembe jut az elvarázsolt kastély tükörterme, ahol sokféle tükörben, nagyon különböző módon tapasztaljuk meg saját magunkat. Ez azt jelentené, hogy a bibliodrámák találkozás önmagunkkal is?

Igen, és ez a találkozás úgy „dráma”, hogy megrendítő élmény is lehet. Ahogy az elvarázsolt kastély görbe tükrében is nemcsak szépnek, karcsúnak, délcegnek látjuk önmagunkat, a bibliodrámában is előfordulhat, hogy esendő, törékeny önmagunkat ismerjük föl. Egy negatív szereplővel való azonosulás során például, amit a szöveg kér tőlünk. Amikor belépünk a szerepbe, mert az nem én vagyok, hanem Judás, vagy a Jézust eláruló Péter, sikerülhet találkozni a mindannyiunkban benne lévő árulóval, vagy megalkuvóval. Akkor sikerül Isten világosságának áthatnia, ha tudomásul veszem, hogy nem csak fényből szőtt ember vagyok, hanem igencsak árnyékos lény is. Ugyanakkor ez katartikus élmény is: amíg élek, addig van alkalmam fejlődni, a jó irányába változni.

Drámajáték, színjáték... mindenképp felmerül bennem, hogy a játék, együttjáték lehetősége is benne van a dologban...

A játékosság nagyon fontos és megszólító erejű is. Számomra is meglepő, hogy az emberek mennyire szeretnek játszani és milyen kevés lehetőségük nyílik rá. Az önfelelt belebocsájtkozás, amitől részben félünk, részben vonzónak találunk, itt tág teret kap: a bibliodrámák egy jó társasjáték, amelynek vannak szabályai, de ezek nagyon rugalmasak. Játékban tanuljuk meg magunkat megismerni. A gyerek úgy válik fölnőtté, hogy a játék által birtokba veszi a világot, és egyre jobban megérti benne önmagát is. Ez mindvégig utunk marad.

Úgy tudom, nem kritérium a jó színészi képesség...

Annyira nem, hogy ez néha még nehézséget is jelent. Itt nagyon magamat kell adni. Az a „másoknak megmutatom” készítés, ami a színész számára fontos, esetleg elzárhatja egy darabig az utat attól, hogy „Ki is vagyok én igazából?” Nem másoknak játszunk, hanem magunknak, itt nincs nézőközönség.

Mennyiben improvizatív a játék?

Nem egy előre megírt forgatókönyv eljátszásáról van szó. Előfordulhat, hogy a Bibliai történettől eltér a játék, mégpedig a saját életünkkel való találkozása révén. A játékot követő reflexióban azután rátekintünk arra, ami történt, természetesen az eredeti szöveg tükrében. Nem újraírjuk a Bibliát, hanem mélyebben belemegyünk az értelmezésbe.

Itt ér össze játék és valóság?

A játék szerintem állandóan összeér a valósággal, akkor is, ha szó szerint játszom a leírtakat, akkor is, ha eltérek a textustól. Alapvető ebben a játékban, hogy hiteles legyek, hogy az érzéseimre hagyatkozzam. Életem egyik első bibliodramázásán István diakónus megkövezése volt a téma. Papírgalacsinokból gyártottak köveket a résztvevők és kövezték meg Istvánt. Nyilván a papírgalacsinok nem ártottak a játékosnak, az indulat viszont sok mindent kiváltott. Nagy vita kerekedett, tehettük volna másként is, amikor így van megírva a Szentírásban, vagy sem. Szembesülünk a saját erőszakos indulatainkkal és az ezek átalakítását sürgető késztetéseinkkel akkor is, ha a bibliai „forgatókönyv” szerint cselekszünk, akkor is, ha kiejtjük kezünkől a fölragadott követ.

A színészi képességről, tapasztalatról mondta, hogy hátrányt is jelenthet. A teológiai ismeretek szintén gátolják a folyamatot?

A képzettség, a mélyebb tudás önmagában nem lehet hátrány, legfeljebb, ha az ember azt gondolja, azzal, hogy ismeretei vannak, ő már mindent tud. Ezért nem szoktam előre textust ismertetni.

Vagyis a résztvevők a helyszínen tudják meg, melyik Szentírási részt választotta arra a napra.

Többnyire igen. Ezzel azt szeretném kivédeni, hogy a beépült frázisok, vagy prédikációkból vett értelmezések befolyásoljanak minket. Hátha lehetséges más értelmezés is. A vezető sokat kell, hogy tudjon, de a történeti, vagy egzegétikai háttérismereteiből annyi jön elő, amennyi szükséges az élményszerű átélés mellett.

Mi alapján választ szöveget?

Számomra fontos szempont az egyházi évhez igazodni. Ez egy olyan irányvonal, amiben az emberek benne élnek, vagy ha nem élnek, akkor élhetnének. Az egyházi év ritmusa jó közös ritmust kínál, összeszedettséget

korunk szétesésre készítő tendenciái ellenében. Általában egy választott tematikában mozgunk. „Mély kútba tekinték”, ez volt például az egyik sorozatcím, amelyben a Szentírás forrásokhoz, vizekhez kapcsolódó történeteit dolgoztuk föl bibliodramatikusan, vagy „Szemeimet a hegyekre emelem” a következő, amelyben a hegy szimbolikájával kapcsolatos szövegek kerültek elő. A jelenlegi sorozat középpontjában a Biblia nőalakjai állnak. Az egész Bibliát fel lehet dolgozni bibliodramatikus közelítéssel. Karácsony előtt például Jézus Krisztus családfáját bibliodrámáztuk. Legkevésbé gondolná az ember, hogy néhány tucat ismeretlen és nehezen kimondható zsidó névből álló névsorból lehet játékot, bibliodrámát csinálni.

Mit mondhatunk azoknak, aki most találkoznak először a műfajjal?

Jöjjenek el, próbálják ki, és azután beszéljünk róla. Félni nem kell, mert itt semmit nem lehet rosszul csinálni. Számomra a bibliodrámát olyan műfaj, amely képes Isten emberszerető jóságát közvetíteni, az örömhírről való találkozás lehetőségét fölkinálni. Élményt jelent belépni abba a szövegtérbe, amit a Szentírás üzenete jelöl ki számunkra. A bibliodrámát ugyanakkor reflektív műfaj is. Az élmény, amit előhívunk nem arra való, hogy feldobottan menjünk vissza a szürke hétköznapiakba és arra várjunk, mikor tudunk valamilyen csoportban megint feldobódni. Az lenne az értelme, hogy az a mély élmény, amit a foglalkozás során átéltünk, átjárja, meghatározza, mássá tegye a hétköznapiakat, egész életünket.

Az interjút Domján Adrien készítette

Megjelent a **SZÍV** - lelkeségi és kulturális folyóiratban (alapítva: 1915)
2008. februárjában, a Biblia éve alkalmából

VEZETŐI SZEMMEL

Bibliodramáról a Református Pedagógiai Intézetben
avagy amikor református lekipásztorok közé merészkedik
egy baptista és egy katolikus bibliodráma-vezető tanonc

Ildikónak a Református Nevelés c. pedagógiai szaklapban megjelent cikke nyomán¹ felkérést kapott az Egyesület, hogy a Református Pedagógiai Intézetben szervezett képzési napon, 2007. szeptember 22-én – a délelőtti előadások levezetéseként is – tartsunk egy bibliodramatikus foglalkozást, melyből a jelenlévő lekipásztorok, gyakorló hittanoktatók gyakorlati ötleteket meríthetnek. Ildikó és Kriszta biztatására Stelkovics Gyöngyivel elvállaltuk a foglalkozást, jöllehet, a bibliodráma-vezetésben mi magunk is első lépéseinket próbálgatjuk.

A szűkös időkeret (1,5 óra), a résztvevők számának bizonytalansága (5-80 fő!), és a terem nem éppen bibliodramára szabott adottságai (mozdíthatatlan, nehéz bútorok közepén, szűkös tér) kétségessé tették, hogy egy teljes bibliodráma-folyamatba vonhatnánk a résztvevőket. Gyöngyivel arra jutottunk, legokosabb volna megfelezni az időt, és elsőként az „elméhez szólva” személyes érintettségünkön, tapasztalatainkon keresztül beszélni a bibliodráma műfaji sajátosságairól, eszközeiről, módszereiről, majd egy választott szentírási szövegen keresztül rövid bibliodramatikus bemozdulásba vonni a résztvevőket. Gyöngyivel abban egyetértettük, hogy bármily rövid is az időnk, mindenképpen szeretnénk, ha a résztvevők a „beszélünk róla” mellett személyes tapasztalatokat is szereznének, éppen a bibliodráma műfajából adódóan.

Témánk – az előadásom címe: Isten igéje éltre kel – inspirált² bennünket, hogy a Teremtés könyvéből válasszuk szövegünket:

¹ Donáthné Muntag Ildikó: Hogy olvasod az Irást? (Lk 10,26). Néhány bekezdés a bibliodramáról

² in-spiratio=belégzés, beszívás

Teremtés könyve 2,6-7:

⁶Akkor pára szállt fel a földről, és mindenütt átitatta a termőföld felszínét. ⁷Azután megformálta az ÚRisten az embert a föld porából, és élet leheletét lehelte orrába. Így lett az ember élőlényé.

A terem három sarkát előzetesen berendeztük (a sarkokban szerencsére volt egy kis hely), szövegünkéből fakadóan az alapelemeket jelenítve meg: víz – „felszálló pára”, föld és a tüzet tápláló lég/levegő, a „lehelet” átfordításával, illetve a Lélek mint tűz metaforájával. A sarkokat színes kendőkkel, egy darab agyaggal, egy kancsó vízzel és egy égő gyertyával, valamint az elem nevével jelöltük. Megkértük a résztvevőket, járjanak körbe, és végül állapodjanak meg az egyik elemnél, ami őket most megragadja. Egy-egy kiscsoportnak lehetőséget adtunk arra, hogy beszélgessenek egymással, a látványból kit mi szólított meg, végül megkértük őket, hogy minden kiscsoport közösen jelenítse meg egy szoborban a választott elemét. A többi csoportból címeket adtunk a látványnak. Azt a tapasztaltuk, hogy a résztvevők nagyon szívesen bevonódtak, egy-egy kiscsoporton belül igen jó hangulatú játék kerekedett. Ennek annál is inkább örültük, mert volt némi kétely bennünk, vajon a résztvevőktől – pl. egy öltönyös gimnáziumi hittanártól – adott helyzetben mennyire várható el következő tervünk

Gyöngyi egy nagydarab agyagot fogott a kezében (ami előbb az egyik sarokban a párától átitatott földet jelképezte), egy damillal vágott belőle mindenkinek, egyesével. Majd arról beszélt, mi minden mozdult meg benne a felkészülés során. Ahogy az egy darab agyagtömbből levágta kinek-kinek a magáét, arra gondolt, hogy mindannyiunkat ugyanabból az anyagból teremtett Isten, legyünk akár Brad Pit vagy Quasimodo. Ahogy az agyagot a kezébe vette, piszkos lett, mint ahogy az anyagi világ eredendően magában hordja a bűnt.

A résztvevőknek eddig nem árultuk el választott szövegünket, azt szeretttük volna, ha az első közelítések, érintődések szabadon, a szövegből, de nem annak megtanult értelmezéséből érnék őket. Most felolvastuk. Egy halk taizei ének – Tu sei sorgente viva /Te vagy az élet forrása, tűz, szeretet. Jöjj Szentlélek! – mellett Gyöngyi arra kérte a résztvevőket, hogy először

csukott szemmel, a kezükkel ismerkedjenek az anyaggal, próbálják ki, mire alkalmas, mennyire alakítható, milyen lehetőségeket rejt, majd az emberi test fantáziaképével engedjék formálódni azt, ami alakul kezeik között. Ami itt történik, az agyag és az azt formáló erő találkozása.

Az elmélyült alkotás után lehetőséget adtunk a kézmosásra – a csapnál újra előkerült Gyöngyi korábbi gondolata –, majd a szentírási szöveget hallgatva ki-ki – talán kedvére és gyönyörűségére – saját alkotását szemlélte meg.

A gyakorlatokat egy rövid liturgiával, légző-imával zártuk. Belégzés: Isten életet lehelt orromba, akart engem. Szünet: én lettem. Kilégzés: kilehelem lelkem, amikor eljön az ideje. Az imádkozó lélek és a légzés összekapcsolása lehelt életet a szöveg matériájába.

Bármily szűkösek (időben és térben is) voltak lehetőségeink, és folyamat helyett csupán bibliodramatikus eszközöket mutathattunk be, reményeink szerint a személyes élményeken keresztül sikerült a bibliodrámával először találkozó lelkipásztorok, hittanoktatók számára valamiképpen „megformálni”, mi is az a bibliodráma. (Olyan is volt, aki magával vitte alkotását.) Ami számunkra, kezdő vezetők számára ebből az alkalomból élményként adódott, egyrészt az volt, hogy merjünk ráhagyatkozni a szentírási szövegre, az vezetni fog, maga kínálja a módszert, hogy hogyan közelítsünk felé, másrészt pedig – persze a magunk felkészülését nem kispórolva – legyen bár bajszos, öltönyös, pocakos lelkipásztor, bizzunk a résztvevők játékos kedvében is. Különbségeink Gyöngyivel mind a felkészülésben, mind a megvalósításban ismét jól kiegészítették egymást.

Papp Beáta

REFLEXIÓK

Bibliodráma és lelkigyakorlat Tihanyban

2008. február 22-29 között zajlott Tihanyban az a bibliodráma+lelkigyakorlatos hét, amelyre a NETBIB.EXE projekt keretében már régóta készültünk. Változatos, sokszínű, különböző vallási hagyományokkal és tapasztalatokkal rendelkező résztvevők érkeztek Litvániából, Finnországból, Németországból és Ausztriából. Magyarországot a három vezető egyikeként én, és két csoporttag képviselte. A vezető perspektívájából érdekes volt megélni a hármass-vezetést (Eckhard Frick jezsuita Münchenből, Margret Fühles szerzetesnővér Bonnól érkezett), amely különbözőségünk ellenére nagyon harmonikus volt, hiszen ugyanabból a dramatikus iskolából jöttünk, és hasonló tapasztalataink voltak a lelkigyakorlatok terén is. Úgy tűnt, hogy ez a csoportra jótékony hatással volt. A nemzetközi projektben kitűzött céljaink fontos állomása volt a tihanyi rendezvény, mivel itt egy hosszabb időbeli- és csoport-folyamat állt rendelkezésünkre a két lelkiség (Szent Ignác-i lelkigyakorlat és bibliodráma) egymásra gyakorolt hatásának kipróbálására. Az eredmény – legalábbis számomra rendkívül meggyőző volt. Mindazon történések, amelyek egy lelkigyakorlatos hét, avagy egy hosszabb bibliodramatikus folyamat alatt előjönnek, ezen a héten felerősödve jelentkeztek, legalábbis a résztvevők túlnyomó többsége ezt jelezte vissza. Ezt illusztrálja az alábbiakban közölt személyes hangvételű beszámoló is.

Varga Péter Pius

A Béke után járva Szent Ignác útján Tihanyban

Hála a jezsuita kísérletező kedvnek, az idei téli kontemplatív lelkigyakorlatomat egy kicsit másként, izgalmas kihívással megspékelve tölthettem. Mitől is volt ez a lelkigyakorlat más a szokásos „szentignáci”-tól.

Hát először is a helyszín. A bencesség büszkesége, a távlatos Tihany Apátság. Egy hely, ami a lelkeségre „termett”. Az ódon falak régmúlt idők máig friss lelkesége emléknymatai ízével-zamatával fűszerezték az elmélyülés folyamatait. A sivatagi atyáig lenyúló remeteség jelenléte az otthonosság, közösség és tágasság erőit kölcsönözte elvonulásunknak.

Másodszor a társaság. Egy nemzetközi csoportban együtt dolgozni mindig kihívás, hiszen embertársunk idegenségének, másságának illuzórikus korlátait még akkor is munka lebontani magunkban, ha a honfitársainkról van szó, hát még ha ezek a korlátok a nyelvi-kulturális különbségekkel magasítottak.

Harmadszor a program. A szentignáci és kontemplatív lelkigyakorlatok belső csendbe torkolló folyamatát ez idáig még senki nem próbálta a bibliodráma játékon, kapcsolaton alapuló pedagógiai folyamataival vegyíteni.

Szóval kihívás volt ez a javából, különösen is, hogy a bibliodráma számomra egészen ismeretlen terület volt ez idáig. Tartottam tőle, hogy akadályozni fogja az imádságban való elmélyülés, amúgy is sokszor göröngyös útját. Meglepődtem, amikor a délutáni dráma szekció után frissülő erővel vágtam neki a csend birodalmának. A dráma munka segített az épp aktuális belső témák jobb körülhatárolásában is, az önfeledt játék pedig a távolságvételt támogatta mindattól, ami bennem túl közel van saját magamhoz - átadván a helyét Isten – közelebb lévén önmagamhoz nálam – gyógyító, távlatot nyitó szeretetének.. Érdekes tapasztalat volt, hogy a nyitottság, amit a dráma-játékban magamra-másokra csodálkozva kaptam, az imádság belső útján is új utakat tárt fel.

Végül és legelsősorban a közös misék egy közös munkában, imádságos együttlétben töltött szép nap végén. Egyre inkább lenyűgöz a latin mise szépségének gazdagsága. Mégis - zárt körben térdelve, egymás tekintetének sugarában, az Ő testét és vérét kézről-kézre adva, 4-5 nyelven énekelve ugyanazokat a dalokat csodálatos harmóniában, hosszú csendekben figyelve

Őt aki köztünk van.... Amikor egy német anyanyelvű szeretetből megtanulja Krisztus Teste és Vére szép szavait, hogy hozzátegyen egy gesztust az Ajándékhoz.... Igen, ez valami más, ha ugyanaz is.....Az ősegyház közelsége a mi Urunk látogatásához, a vértanúk korának belső szabadsága és önátadása.....Elmennék-e a vérem ontásáig a bűneimmel való harc drámájában.....

Év elején – amikor még nem tudtam, hogy ide fogok jönni - kaptam egy asztali naptárt TIHANY-ról, ami szép egyszerűségével különösen megérintett, így A Naptár helyet foglalja el munkahelyemen. Rajta három nyelven Keresd a békét! Suche Frieden! Strain after peace!

Nekem is meseszerű.... Aki teheti, járjon utána!

Viktor Pál

Az Egyesület novemberi közgyűlésén Potzner Irén Meglepetés színháza tartott bemutatót.

A meglepetés színházzal

kapcsolatos élményeimet ígértem, de ez nem is olyan egyszerű. Nem voltam ott kezdettől, így a módszertani finomságokba nem láttam bele, ezért csak az általános benyomás szintjén tudom megfogalmazni véleményemet.

Ami jó benne, érdekes volt számomra, hogy különlegesen szuggesztív módon " tükröz vissza" Igen, számomra ez egy megjelenített visszatükrözés. Amivel több ennél, az az, hogy több rétegű, mivel a színjátások külön külön, vagy összetett jelenetű formálják az adott fogalmat, kifejezést, gondolatot. Ráadásul vizualizált és/vagy akusztikusan kiterjesztett formában , plasztikusabbá és ugyanakkor bonyolultabbá téve azt. (ha ez nem képzavar...) Mint egy jó karikatúra, vagy szkeccs.

Felráz, elgondolkodtat, valamilyen **azonnali reakcióra késztet**, ahogy maga is gyorsan reagál.

Ugyanakkor gyorsított reakció benyomását kelti bennem. Kicsit a felszínesség látszatát kelti. **Nem megy olyan mélyre**, nem járja körül olyan

finom eszközökkel az elhangzottakat, mint a bibliodráma **folyamata**. Igen, talán ez a megfogható különbség.

A játékból számomra **néhány veszély is** kirajzolódott. Ha részleteiben nem elég pontos a megjelenítés, akár verbálisan, akár más eszközökkel, akkor nagyon "mellécsúszhat" a jelenet. Egy-egy pontatlanul használt, vagy megjelenített fogalom is teljesen más irányba viheti az egészet és nincs mód a korrekcióra. Az is esetleges kicsit, hogy mit emel ki a játék. Mint pl. egy kép egyes részleteinek kieroősítése - teljesen más jelentést adhat az egésznek.

Az egész játék nagyon bravúrosnak tűnik, én nem mernék belemenni, nem vagyok elég gyors, vagy kreatív. Kicsit az akrobata mutatványra emlékeztet, amit az ember bámul, csodál, de Ő maga nem meri megcsinálni...

Asbóth Katalin

ALKALMAK

Az alábbi lehetőségeket ajánljuk azoknak, akik hosszabb vagy rövidebb alkalmi vagy folyamatos bibliodráma vagy pszichodráma-bibliadráma csoportban szeretnének részt venni.

Tahi

„Isten megteremtette az embert, saját képmására alkotta,...nőnek teremtette.” (Genézis 1, 27)

Várunk bibliodramatikus hétvégénkre Tahiba, ha sorozatunk címe fölkelte érdeklődésedet, kíváncsiságodat vagy hiányérzetedet, ha fölbosszant vagy földerít, s ha magad is kész vagy testestül-lelkestül részt venni abban a kalandban, amelyet a különböző szentírási szövegek üzenetének fölfedezése jelent. Egyaránt szívesen látunk járatlanokat és jártasabbakat, a sorozat minden alkalmán részt venni szándékozókat vagy csupán „alkalmi” vendégeket. Mindenkit, aki őszintén kíváncsi arra, hogy mi köze lehet egy ősi, más kulturális milióban született szövegnek saját életéhez, s hogy milyen szerepet játszhatnak eben a közvetítésben a csoporttársak, ill. a bibliodramatikus módszerek.

Időpontok: 2008 április 18-20, május 29-június 1 (4 napos BD seregszemle, ára még függőben), október 17-19, december 12-14

Helyszín: 2022 Tahi, Villasor 7-9 ; a bp-i vagy szentendrei buszról Tahi hídfőnél kell leszállni

Vezető: Eisenbarth Kriszta, a Magyar Bibliodráma Egyesület képzője

Költségek: 9500 Ft/alkalom (2x 4000Ft ellátás + 1500 Ft kurzus)

Jelentkezés: 10 nappal a meghirdetett alkalom előtt Tahi: 06 26 387 162
Az újaknak mindenképpen Eisenbarth Krisztánál is: 06 1 3554 504; Kriszta.Eisenbarth@axelero.hu
Házi cipő vagy papucs szükségeltetik!

Békás

„Engem keressetek és éltek” (Ám 5,4)

Vajon útba igazítanak-e a pásztorproféta Ámosz ősrégi látomásai?

Időpontok: szombat 16-19 óra
2008. március 29, április 26, május 24

Helyszín: III. kerület Mező u.12
10 perc séta a Békásmegyeri HÉV megállótól átszelve a dombok irányában a lakótelepet találsz rá a klinkertéglás épületegyüttesre!

Vezetők: Muntag Ildikó és Falvay Dóra

Részvételi díj résztvevő által meghatározott összeg

Jelentkezés: Előzetes jelentkezés nem szükséges

Kövi

Időpontok: szombat 14.30-17.30
2008. március 29, április 19, május 17, június 7.
Helyszín: Filatorigát HÉV megállónál téglaburkolatos plébániaépület
Vezető: Váradiné Naszályi Márta 06-20-57-91-373
Részvételi díj: ingyenes
Jelentkezés: Előzetes jelentkezés nem szükséges

Szilágyi Dezső tér

Pszichodráma-bibliadráma

Időpontok: Minden hónap első hétfőjén 18.30-21.30
Helyszín: Szilágyi Dezső tér 3.
Vezető: Majsai Hideg Tünde és Varga Péter Pius
Részvételi díj: 1000 Ft/fő
Jelentkezés: Előzetes jelentkezés nem szükséges. Emil értesítést lehet kérni Vörös Szabolcstól vorosszabolcs@t-online.hu

Meglepetés Színház

Agresszió és/vagy asszertivitas a Bibliában, bibliai improvizációs tréning

Az **agresszió** ma elsősorban negatív fogalom: mások életébe való durva, testi-lelki beavatkozás, amely történhet verbális és non verbális módon egyaránt. A saját magunk és mások agressziójának kezelni tudása segít tisztázni önálló, határozott létünket és személyiségünk határait és elvezethet minket saját **asszertivitásunkhoz** (határozottság, befolyásoló viselkedés), autonómiánkhoz.

A **workshopunkon** izelítőt szeretnénk adni a játékos kedvű vállalkozóknak abból, milyen egy rögtönzéses színházi próba és hogyan készülünk egy tematikus előadásra.

Mivel a bibliai rögtönzések színháza a bibliadrámából nőtt ki, természetesen bibliai történeteket fogunk eljátszani. Ezt megelőzi majd a bibliai rögtönzés néhány alapvető formája, technikája, hogy bemelegedjünk a történetek eljátszására.

A bibliai szereplőkkel azonosulva, újfajta élményben lehet részünk: önmagunkra, problémáinkra is bepillantást nyerhetünk a történetek rövid, intenzív, sűrített eljátszásával.

Az improvizáció gyakorlása és az ebben való készség fejlesztése segít a mindennapi élet hirtelen adódó helyzeteinek kezelésében.

A harmadik nap végén előadást tartunk az általunk meghívott közönségnek.

Időpont: 2008 május 16-18 Az első 2 napon 10 – 18-ig, a harmadik napon 10 – 21 óráig

Helyszín: Az első két napon a Závoda stúdió II. Medve u. 16.
A harmadik napon a Szent József ház: III. Kórház u. 37.
(A Flórián üzletközpont mögött, a sorházaknál).

Vezető: Molnár Ildikó, színész; Potzner Irén, Nyáry Péter pszichodráma és bibliodráma vezetők

Részvételi díj 20000 Ft

Jelentkezés Potzner Irénnél: 06/ 1 201 3871 illetve 06/20 477 9202 és e mail: potzner@freemail.hu

Nyáry Péternél: 06/1 388 1748 e mail: nyabry@freemail.hu

Molnár Ildikónál: 06/1 329 1679, e mail: molnarild@freemail.hu

TARTALOM

ÚTRAVALÓ	2
HÍREK	3
KÜLFÖLDÖN JÁRTUNK	4
INTERJÚ	6
VEZETŐI SZEMMEL	10
REFLEXIÓK	13
ALKALMAK	17
TARTALOM	20